

[Mølgaard]

politisk sammensatte radioråd; der kendes i dag, ønskes der i stedet direkte forbruger- (og betaler-)styre af denne institution – idet dog medarbejderindflydelsen også fastholdes. Der ønskes etableret direkte valg til radiorådet og de regionale programråd for at etablere et direkte ansvars- og loyalitetsforhold mellem styrelsen af institutionen og dens brugere.

Alsidighedsforpligtelsen understreges med forslaget, og klageinstansen, radionævnet, styrkes ved at gøres uafhængig af enkeltinstanser, herunder politiske instanser.

Der skal i øvrigt henvises til lovforslagets tekst og de ledsagende bemærkninger.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af myndighedsloven.

(Lovforslag nr. L 111).

Jeg skal i øvrigt henviser til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget.

Mølgaard (DR):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om lettelse af erhvervenes administrative byrder.

(Beslutningsforslag nr. B 36).

Forslag til folketingsbeslutning om effektivisering af monopolkontrollen.

(Beslutningsforslag nr. B 37).

Det er forslagsstillernes opfattelse, at der er brug for en stærkt øget indsats fra monopoltilsynets side for at værne forbrugerne og konkurrenceerhvervene mod den udbytning, virksomheder med monopol eller brancher med monopollignende struktur kan forårsage.

Til gengæld finder forslagsstillerne, at der spildes betydelige ressourcer fra monopoltilsynets side ved administration af pris- og avancelovgivning på de mange områder, hvor den fri konkurrence styrer udviklingen tilfredsstillende for alle parter. Tilmed betyder denne overflødige administration også betydelige administrative byrder for erhvervene – byrder, som man under fri konkurrence utvivlsomt i den sidste ende må se forbrugerne få »fornøjelsen« af at dække ind.

Forslagsstillerne ønsker denne ikke blot overflødige, men skadelige virksomhed fra monopoltilsynets side opgivet.

I det væsentlige bliver der således med de to forslag tale om en omlægning af monopoltilsynets ressourceanvendelse med effektiveret resultat til følge.

I sidste folketingssamling fremsatte forslagsstillerne tilsvarende forslag til folketingsbeslutning – men samlet i ét forslag (B 66, se Folketingstidende 1976-77, 2. samling, forhandlingerne sp. 5915, 6271 og 6622, tillæg A sp. 5355 og tillæg B sp. 1259 og 1309) – og der mærkedes da betydelig interesse for forslaget fra forskellig side, idet dog visse partier navnlig havde sympati for forøget indsats på monopolområderne, medens andre især ønskede den overflødige administration på konkurrenceområderne opgivet. Da flere på den baggrund beklagede den tekniske umulighed af at markere tilslutning til visse dele – og afstandtagen over for andre dele – af forslaget, har forslagsstillerne med den nu skabte opdeling i 2 forslag etableret mulighed for en direkte stillingtagen til hvert af de 2 tidligere forslagsafsnit for ethvert af folketingets medlemmer.

Der henvises i øvrigt til forslagernes tekst og bemærkninger.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Tredje behandling af:

Forslag til lov om afgift ved førstegangsoverdragelse af visse ejerlejligheder.

(Lovforslag nr. L 89. Fremsat 15/11 77. Første behandling 16/11 77. Betænkning 18/11 77. Anden behandling 22/11 77. Tillægsbetænkning 23/11 77).

Der var stillet 3 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af Waldorff (VS) (se nedenfor).

Ændringsforslag.

Af Waldorff (VS):

Til § 1.

I stk. 1 ændres »2½ pct.« til: »25 pct.«.

Bemærkninger.

I modsætning til regeringens forslag om afgift ved førstegangssalg på 2½ pct. vil en afgift som her foreslået betyde en inddragelse af en meget væsentlig del af kapitalgevinsten ved salg af ejerlejligheder.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Kirsten Jacobsen (FP):

De ændringsforslag, som er stillet af ministeren både til lovforslag nr. L 89 og til lovforslag nr. L 90, kan fremskridtspartiet stemme for.

Med hensyn til ændringsforslagene til lovforslag nr. L 89 om afgift ved førstegangsoverdragelse af visse ejerlejligheder, hvorefter man nu beder kommunerne attestere, hvorvidt ejendommene er opført før eller efter den 1. juli 1966, finder vi, at det er en administrativ lettelse, og vi finder også, at det er rimeligt, at man på den måde helt klart tilkendegiver, hvordan det er meningen at loven skal administreres.

Med hensyn til udstykningsafgiftens forhøjelse til 4.500 kr. kan vi stemme for det, ikke fordi vi synes, at man skal lægge så høj en udstykningsafgift som muligt på, tværtimod, men man gør det ved dette ændringsforslag, at man friholder den del af byggeriet, som er opført efter 1966, og det finder vi er rimeligt, for den del af byggeriet kan, hvis den skal udstykkes i ejerlejligheder, ikke bære udstykningsafgifter af denne størrelse.

Begge de ændringsforslag, der er stillet af VS, vil vi afvise. Jeg synes ikke engang, de kræver nogen nærmere kommentarer.

Bollmann (CD):

Jeg skal på CD-gruppens vegne sige, at vi kan stemme for de ændringsforslag, der er stillet i tillægsbetænkningen til lovforslag nr. L 89. Vi kan også stemme for det ene ændringsforslag i tillægsbetænkningen til lovforslag nr. L 90, det, der vedrører ikrafttrædelsen. De øvrige ændringsforslag vil vi stemme imod.

Waldorff (VS):

VS har stillet et ændringsforslag til lovforslag nr. L 89, som betyder en forhøjelse af den foreslåede procentværdi fra 2,5 pct. til 25 pct. Det har vi gjort, fordi vi mener, at der her ligger en virkelig betydelig inddragelse af den kapitalgevinst, der er på salg af ejerlejligheder. Det er jo sådan, at de udstykninger, der allerede er sket, har vi ikke nogen mulighed for at stoppe i dag. Det vil sige, at der faktisk er en idé i at lægge en meget kraftig afgift på førstegangssalget.

Derimod er det lidt mere problematisk med fremtidige udstykninger. Vi mener, at hvis man stemmer for regeringens forslag om en afgift på 2,5 pct., ligger der heri en accept af, at disse udstykninger og salg fortsat foregår. Problemet vil efter vores opfattelse blive løst med det ændringsforslag, som vi har stillet til lovforslag nr. L 90, om en udstykningsafgift på 120.000 kr. Det vil simpelt hen bremse udstykningerne totalt, og det er det, der er meningen med forslaget.

Man kan i øvrigt konstatere vedrørende regeringens ændringsforslag her, at så bøjer man sig alligevel for det konservative ønske om at få flyttet datoen, selv om man sagde noget andet.

Bjørn Poulsen (SF):

SF kan stemme for de af ministeren stillede ændringsforslag. De ændringsforslag, som VS har stillet uden for tillægsbetænkningen, har vi naturligvis sympati for, fordi de, hvis de blev gennemført, uden tvivl ville sætte ikke en stopper, men en bremse på udstykningstakten som sådan. Men vi har hidtil regnet med, at vi var enige med det parti om, at det ikke var den måde, vi stoppede udstykningen på, så vi vil undlade at stemme; det gælder for begge ændringsforslag fra VS' side.

Kaj Hansen (DKP):

Kommunisterne kan tiltræde de af ministeren stillede ændringsforslag undtagen ændringsforslag nr. 2 til forslaget om ændring af lov om stempelafgift.

Så er der fra hr. Waldorffs side stillet to ændringsforslag her ved tredje behandling. Det er klart, at de er fremkommet efter de vanskeligheder, hr. Waldorff rodede sig ud i under andenbehandlingen af disse lovforslag, hvor han gik imod at opkræve en afgift, selv

[Kaj Hansen]

om denne afgift ikke havde noget som helst at gøre med standsningen af udstykningen af ejerlejligheder.

Nu har han altså stillet ændringsforslag om en afgift på 120.000 kr., og vi har tidligere, da VS stillede forslag om 100.000 kr., sagt, at det ville vi skam godt stemme for – jeg ved ikke, hvorfor beløbet er sat op nu – men det, jeg gerne vil spørge hr. Waldorff om, er: hvis disse ændringsforslag nu bliver stemt ned, og det er der nok nogen sandsynlighed for, det tror jeg VS er de første til at indrømme, så vil jeg gerne have at vide, om VS da ikke vil stemme for f. eks. en afgift af udstykning og salg af lejligheder på ca. 8.000 kr. Jeg gør opmærksom på, at de lovforslag, der ligger her, ikke engang fra forslagsstillerens side tager sigte på hverken at stoppe eller at bremse udstykningen, men tager sigte på at inddrage blot en del af den kapitalgevinst, som man får ved udstykning og videre salg af ejerlejligheder. Nu er jeg meget spændt på at høre, om VS vil frede dem, der sælger ejerlejligheder, på den måde, at de ikke engang vil være med til at inddrage 8.000 kr.

Camre (S):

Nu kan man ikke forlange, at et lille parti som VS skal kunne nå at sætte sig ind i hele den politik, som et stort parti som socialdemokratiet fører og lægger frem. Derfor vil jeg gerne til oplysning for hr. Waldorff sige, at de to lovforslag, der behandles her, er led i.....

Formanden:

Nu er det ændringsforslagene, vi behandler.

Camre (S):

Ja vist, hr. formand, men dette er i relation til ændringsforslaget, hvortil VS fremsatte en kommentar, der gik ud på, at vi hermed mente at have løst problemet omkring ejerlejlighedernes beskatning. I den anledning vil jeg gerne sige, at disse elementer er led i den økonomiske politik, der føres i medfør af augustforlig II, og vi betragter ikke hermed disse problemer som løst for tid og evighed.

Bernhard Baunsgaard (RV):

VS foreslår, at afgiften på udstykning af ejerlejligheder i bygninger, der er fra før 1966, forhøjes fra 1.500 kr. til 120.000 kr. Begrundelsen er den, at det er gennemsnitsfortjenesten.

Når man nu har den indstilling, at der ikke må være nogen som helst fortjeneste på dette, hvorfor skal så de, der virkelig tjener noget, nemlig over 120.000 kr., have lov til at beholde deres fortjeneste ubeskåret? Det er jo kun de fortjenester, der ligger under de 120.000 kr., der bliver inddraget.

Mølgaard (DR):

Det er ikke, fordi disse forslag er et led i regeringens økonomiske politik, at retsforbundets gruppe mener at kunne tilslutte sig forslagene. Vi mener, at de har en om end såre begrænset rigtig virkning på ejerlejlighedsområdet, men den er som sagt såre begrænset, den løser overhovedet ikke den store ejerlejlighedsproblematik.

Vi kan også støtte regeringens ændringsforslag, hvorimod vi over for VS' ændringsforslag må tro, at der i det lange løb vil ske en betydelig overvæltning på køberne med en så betydelig afgift, som der her er lagt op til. Derfor må vi undlade at stemme om dette ændringsforslag uanset vores sympati for selve tanken om at sætte udstykningen i stå. Vi tror ikke på, at der bliver den langsigtede virkning af VS' forslag.

Vi vil til sidst kunne stemme for regeringens lovforslag som helhed.

Waldorff (VS):

Der må være noget, hr. Kaj Hansen har misforstået, når han ikke tror, det virker bremsende på fremtidige udstykninger af ejerlejligheder, at man lægger en afgift på 120.000 kr. på hver udstykning. Det er samtidig et svar til hr. Bernhard Baunsgaard, som spørger, hvorfor man skal frede dem, der ligger over 120.000 kr. Ja men de 120.000 kr. på en udstykning skal betales med det samme, uanset at man først sælger den udstykkede lejlighed 8 år eller 10 år senere. Derved kommer det selvfølgelig til at virke ikke bare bremsende, men stoppende for udstykninger. Der vil ikke blive tale om, at man udstykker lejligheder og betaler en afgift på 120.000 kr. pr. stk. med udsigt til først at få dem solgt langt senere – som normalen i hvert tilfælde.

[Waldorff]

Der kan være nogle smuttere, men det er ikke dem, vi diskuterer. Det er principperne i det.

Derudover en bemærkning om socialdemokratiets holdning. Hr. Camre siger, at man betragter ikke disse problemer som løst. Jeg må sige, at jeg har ikke den fjerneste tro på, at socialdemokratiet har tænkt sig at gøre noget alvorligt ved de kapitalgevinster, der hentes hjem, hvad enten det er på salg af ejerlejligheder, eller det er på en række andre ting. Jeg mener, at det centrale i denne sag er ikke, at vi principielt vender os imod at inddrage kapitalgevinster. Det skulle ligesom være markeret. Det blev også sagt temmelig grundigt ved første behandling. Det centrale er, at socialdemokratiet har brug for bare en lille smule, som kan kaste et pænere skær over den ejerlejlighedspolitik, man fører. Her bruger man så lejligheden til som et led i augustforliget at kradse nogle penge ind i forbindelse med den økonomiske stramning, man vil have gennemført, og så som sagt samtidig kaste et lidt pænere skær over ejerlejlighedspolitikken. Det går SF og DKP så med på. Det kan jeg da forstå de gør, for vi plejer normalt også at stemme for selv de mindste forbedringer, men lige præcis i dette tilfælde ved vi, hvad det bliver brugt til. Næste gang hr. Kaj Hansen eller hr. Ole Olsen går op og siger: regeringen vil ikke gøre noget ved de kapitalgevinster, der er på jord og fast ejendom, så vil skatte- og afgiftsministeren stille sig herop og sige: vi har jo sammen med SF og DKP stemt for disse ting, vi gør vældig meget, og vi arbejder i øvrigt videre. Vi ved, at det er et bluffnummer. Vi vil ikke være med til at bilde befolkningen ind, at der virkelig sker noget med disse ting. Derfor har vi valgt at undlade at stemme, hvis man vel at mærke stemmer VS' ændringsforslag ned.

Kaj Hansen (DKP):

Det var en ren opfindelse fra hr. Waldorffs side, at jeg skulle have sagt, at en afgift på 120.000 kr. ikke kunne hæmme udstykningen. Det har jeg overhovedet ikke udtalt mig om. Jeg har ydermere sagt, at jeg godt ville stemme for det ændringsforslag, selv om det ikke har nogen jordisk chance for at blive vedtaget.

Nej, det, hr. Waldorff blev afkrævet en forklaring på, var: når han ikke kan få de 120.000 kr., og det er der stor udsigt til at han ikke kan, så vil han ikke være med til at forhøje udstykningsafgiften fra 1.500 kr. til 4.000 kr. Så skal de fredes. Og han vil heller ikke være med til at forhøje afgiften på tinglysning, som i alt for udstykning og salg af en ejerlejlighed kunne give en afgift til staten på 8.000 kr.

Men der er da lidt bevægelse i VS. Første gang sagde hr. Waldorff, at man ville gå imod disse forslag. Nu er han nået til, at man vil undlade at stemme. Jeg synes, VS skulle tænke sig om endnu en gang, inden de modsætter sig, at man inddrager i hvert fald en del af gevinsterne ved udstykning og salg af ejerlejligheder.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal kun konstatere, at VS ikke mener det så alvorligt med denne afgift, for bare man tjener nok, får man fortsat mulighed for at udstykke. Hvis man virkelig havde villet gribe ind, som man siger, så havde man naturligvis skrevet mindst 120.000 kr. og i øvrigt en afgift, der svarer til hele fortjenesten. Men bare man tjener nok, får man altså lov til at fortsætte.

Formanden:

Er der flere, der ønsker at udtale sig om ændringsforslagene til lovforslag nr. L 89 om afgift ved førstegangsoverdragelse af visse ejerlejligheder? (Ophold). Det er ikke tilfældet.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslaget uden for tillægsbetænkningen af Waldorff (VS) (se foran) forkastedes, idet 4 stemte for, 118 imod; 18 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 1-3 i tillægsbetænkningen vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sættes derefter til forhandling.

[Formanden]

*Forhandling***Wilhelm (VS):**

Jeg vil da gerne have, før man vedtager dette lovforslag, at de ordførere, der var så kloge, får en mulighed for at vide, hvad der egentlig ligger i det her forslag. Derfor vil jeg gerne have, at ministeren nu bekræfter, at det, der står i bemærkningerne, om, at afgiften vil som en omkostning ved selve handelen kunne tages i betragtning ved opgørelsen af fortjeneste eller tab ved afståelse af fast ejendom såvel ved beregning af almindelig indkomst som ved beregning af særlig indkomst, ganske enkelt betyder, at det er svindel, når der står, at provenuet bliver 50 mill. kr., for de 40 mill. kr. går fra en anden konto. Der er simpelt hen ikke tale om en reel afgift på disse førstegangshandler. Det vil i de allerfleste tilfælde blive særlig indkomstskat, det drejer sig om. Vi ved, at når fradragene er taget væk, er den effektive skat af den øverste del af den særlige indkomst – og det er her, man nu begynder at trække den såkaldte afgift fra – 75 pct. Det forsvinder altså simpelt hen fra en anden skattekonto. Det er ren svindel her.

Formanden:

Jeg vil gerne påtale ordet »svindel«.

Wilhelm (VS):

O.k., jeg ville gerne have, om man kunne finde et andet ord, der dækkede det samme.

Det er muligt, at man i provenuberegningen havde taget hensyn til, at der bare var tale om en overførsel fra den ene konto til den anden, men det har man ikke, for man siger, at en 2½ pct.s afgift giver 50 mill. kr. Hvad betyder det? Det betyder, at man regner med førstegangshandler på 2 mia kr. Det er, hvad man hele tiden har sagt. Der er altså ikke trukket noget fra. Det vil faktisk sige, at ikke én af de meget kloge ordførere, der talte om det lille parti, der ikke kunne finde ud af, hvad det egentlig var, man stemte om, mens det store socialdemokrati havde check på det hele, har bemærket, at der i virkeligheden bare er tale om en skatteoverførsel fra særlig indkomst til en afgift for de 75 pct.s vedkommende af det beløb, man her påstår man får i kassen.

Det var ikke tilfældet – det vil jeg også gerne have at ministeren bekræfter – med den 2½ pct.s skødeafgift, man en overgang havde på parcelhushandler. Jeg vil gerne have, at ministeren bekræfter det her, så folk ved, hvad det er, de stemmer om.

Og så skal hr. Kaj Hansen, der ikke kunne støtte vores ændringsforslag på dette punkt, være meget velkommen til at gå ud og tage en debat med os om, hvad det var, der var naivt i denne sammenhæng, og hvad det var, der ville have bremset noget som helst. Man har simpelt hen ikke opdaget, at her er man bare taget ved næsen.

Jeg vil altså gerne have, at ministeren bekræfter disse to ting. Her fradrager man afgiften og undlader så at betale særlig indkomstskat af den del af fortjenesten. Denne skatteprocent plejer typisk at være 75 for dem, som det her drejer sig om. Og den anden ting var, at en tilsvarende fradragsregel havde man ikke i sin tid på den særlige skødeafgift på 2½ pct.

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Jeg forstår, at hr. Wilhelm har brug for en stemmeforklaring i forbindelse med den afstemning, der skal finde sted her om kort tid.

Det, der har været diskussion om fra de andre ordføreres side, har jo slet ikke været det punkt, som hr. Wilhelm trækker frem nu. Det har været en diskussion om, at man i dag står i en situation, hvor man ikke opkræver godt 100 mill. kr. på de områder, der her er tale om, kontra at vi efter vedtagelsen af disse to lovforslag formentlig opkræver godt 100 mill. kr. på et område, hvor man skulle tro at VS kunne være med.

Det er altså en alternativ overvejelse: hvad er gældende i dag, og hvad er gældende, efter at lovforslagene er vedtaget? Og er vi trods alt ikke en lille smule bedre stillet, efter at lovforslaget er vedtaget, end vi er i dag? Det har været diskussionen. Hvis hr. Wilhelm havde ment, at vi trods alt var en lille smule bedre stillet, efter at lovforslaget var vedtaget, kan der ikke være megen begrundelse for ikke at stemme for dette lovforslag.

Men så kommer en helt anden slæde ind i diskussionen, og det kan jeg svare ganske kort på. Alle hr. Wilhelms synspunkter hviler på den forudsætning, at såvel reglerne om

[Ministeren for skatter og afgifter]

almindelig indkomstskat som reglerne om særlig indkomstskat i forbindelse med en række af disse gevinster virker til 100 pct., og at der ikke er nogen som helst mulighed for at udskyde eller nedtrappe beskatningen.

Hr. Wilhjelm ved meget vel, at der er ganske betydelige muligheder for enten at udskyde eller at nedtrappe skatteberegningen selv efter reglerne om almindelig indkomstskat og særlig indkomstskat. Derfor kan man sige, at her tager vi med sikkerhed noget forlods, og det synes jeg hr. Wilhjelm skulle være med til.

Wilhjelm (VS):

Jeg kan godt forstå, at ministeren snor sig, og det her drejer sig altså om lovforslag nr. L 89 og ikke om dem begge to.

Med de forsøg på at snakke lidt udenom kan jeg ikke fortolke ministerens svar på anden måde, end at det faktisk er rigtigt. Det bliver lidt bedre, som han siger. Der er altså ikke tale om 50 mill. kr. Der er tale om, at disse afgifter forsvinder et andet sted fra, at de bliver fradraget i den indtægt, der ellers skulle særlig indkomstbeskattes, typisk med 75 pct. Nu er ministeren ude i at begrunde det med, at vi ved jo godt, at den ikke virker til 100 pct., altså en erkendelse af, at der her er tale om at flytte i alt væsentligt et provenu over på et andet område og så påstå, at det giver et provenu på 50 mill. kr.

Hvis ministeren ikke vil tage den udlægning, jeg her giver, så vil jeg bede ham klart sige, at det er forkert, hvad jeg har sagt. Men sagen er, at det overhovedet ikke har været diskuteret blandt de kloge hoveder, som påstod her, at de vidste det hele, og at vi andre ikke kunne finde ud af det, og sagen er, at det er tilfældet. Det her går fra særlig indkomstskat og i sjældne tilfælde fra almindelig indkomstskat. Det går med et typisk provenu på 75 pct., og så bliver det lagt over som en afgift. Jeg forstod i hvert tilfælde ministerens svar således, at han måtte indrømme, at det er tilfældet.

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Når jeg sagde, at vi bliver lidt bedre stillet, går det alene på, at vi bliver lidt bedre stillet i forhold til den situation, som ville opstå, hvis vi ikke vedtog de pågældende to lovforslag, og det er sådan set alene det, hr. Wilhjelm skal tage stilling til, og ikke andet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 114 stemmer mod 33; 4 stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om stempeleafgift. (Forhøjelse af afgiften på anmeldelser om opdeling i ejerlejligheder).

(Lovforslag nr. L 90. Fremsat 15/11 77. Første behandling 16/11 77. Betænkning 18/11 77. Anden behandling 22/11 77. Tilrådsbetænkning 23/11 77).

Der var stillet 2 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af Waldorff (VS) (se nedenfor).

Ændringsforslag.

Af Waldorff (VS):

Til § 1.

Nr. 2 affattes således:

»2. I § 45 A, stk. 1 og stk. 2, ændres »1.500 kr.« til: »120.000 kr.«

Bemærkninger.

Beløbet (120.000 kr.) svarer til gennemsnitsfortjenesten ved udstykning og salg af ejerlejligheder, og forslaget vil derfor i modsætning til regeringens standse udstykningen af ejerlejligheder, hvilket også er meningen.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.